

God ekonomisk hushållning 2025-08-31

Heby kommun
Oktober 2025

Inledning

Bakgrund

Enligt kommunallagen ska kommunal verksamhet kännetecknas av god ekonomisk hushållning. En del i den ekonomiska förvaltningen är att fullmäktige ska besluta om verksamhetsmässiga och finansiella mål för god ekonomisk hushållning. Dessa mål ska sedan följas upp i delårsrapporten.

Revisorerna ska enligt kommunallagen 12 kap. 2 § bedöma om resultaten i delårsrapporten är förenligt med beslutade mål inom området. Uppdraget ingår som en obligatorisk del i årets revisionsplan. Kommunstyrelsen är ansvarig för upprättandet av delårsrapporten. Revisionsobjekt i granskningen är kommunstyrelsen.

Syfte och revisionsfrågor

Syftet med granskningen är att ge kommunens revisorer ett underlag för sin skriftliga bedömning, vilken skall biläggas delårsrapporten i samband med fullmäktiges behandling av rapporten. Granskningen ska besvara följande revisionsfrågor:

1. Är prognostiserat resultat i delårsrapporten förenligt med beslutade mål för god ekonomisk hushållning?
2. Är prognostiserat årsresultat förenligt med balanskravet?

Revisionskriterier

Revisionskriterier i granskningen utgörs av kommunallagen 11:1, lag om kommunal bokföring och redovisning 13:2 samt rådet för kommunal redovisnings rekommendation 17 Delårsrapport. Granskningen utgår även från fullmäktiges beslut avseende god ekonomisk hushållning.

Avgränsning

Granskningen avser delårsrapport som upprättats per 2025-08-31 och som behandlats av kommunstyrelsen 2025-10-14. Övrig avgränsning, se avsnitt "Syfte och revisionsfrågor".

Metod

Granskningen har skett genom analys av för granskningen relevant dokumentation.

Granskningsresultatet har bedömts med hjälp av signalsystem: grön (uppfyllt), gult (delvis) och röd (ej uppfyllt). Rapportens innehåll har faktakontrollerats av ekonomichef.

Granskningsresultat

God ekonomisk hushållning

lakttagelser

Kommunfullmäktige beslutade i november 2022 om **Riktlinje för god ekonomisk hushållning och resultatutjämningsreserv**. Riktlinjerna beskriver hur utvärdering av god ekonomiska ska göras och att utvärderingen omfattar mål av finansiell och verksamhetsmässig karaktär. Målen beslutas i mål och budget för respektive år.

I **mål och budget 2025** med plan för 2026–2027, fastställt av kommunfullmäktige i november 2024, finns 3 finansiella mål och 7 inriktningsmål med tillhörande verksamhetsmål.

Kommunens prioriterade utvecklingsområden redovisas där kommunfullmäktiges sju inriktningsmål för alla nämnder och bolag med tillhörande verksamhetsmål och mått för att mäta måluppfyllelse framgår. Tre finansiella mål redovisas i detta avsnitt.

- **Fullmäktiges finansiella mål**

1. Resultat efter finansnetto i kommunen ska över en fyraårsperiod uppgå till minst två procent av skatter och generella statsbidrag.
2. Förändringen av skatter och generella statsbidrag ska vara bättre än förändringen av nettokostnaderna.
3. Soliditeten i kommunen, inklusive pensionsåtaganden intjänade före 1998, ska förbättras och budgeteras så att en ökning sker årligen.

- **Fullmäktiges verksamhetsmål (inriktningsmål och utvecklingsmål)**

1. Växa hållbart tillsammans med näringsliv och civilsamhälle.
2. Värna klimatet och vattnet.
3. Stärka barns och ungdomars möjlighet till måluppfyllelse i skolan.
4. Ge äldre möjligheter till ett värdigt liv.
5. Vara en attraktiv arbetsgivare där verksamheten har rätt kompetens.
6. Vara en trygg och säker kommun.
7. Verka för en god folkhälsa.

- **Principer för God ekonomisk hushållning**

- Verksamheten ska årligen planeras för att inrymmas i en ekonomi där intäkterna överstiger kostnaderna.

- Alla verksamheter och medarbetare ska bidra till effektivt resursutnyttjande och behov ska tillgodoses på bästa effektiva omhändertagandenivå.
- Kommunen ska planera för en stabil ekonomisk situation som undviker akuta och oförutsedda besparingskrav i kärnverksamheten.
- Kommunens tillgångar ska förvaltas så att den samlade förmögenheten inte urholkas.
- Kommunen ska över tid självfinansiera så stor andel av investeringarna som möjligt och därmed undvika upplåning.
- Kommunens soliditet, inklusive pensionsåtaganden intjänade före 1998, ska långsiktigt stabiliseras på en nivå som ger en stabil ekonomisk bas.
- Målen i verksamheten ska rymmas inom de ekonomiska ramar som fullmäktige beslutar.
- Verksamheterna ska utveckla planering, budgetering och uppföljning för att säkerställa kostnadseffektivitet.

Det finns ett särskilt avsnitt som behandlar god ekonomisk hushållning. Avsnittet är rubricerat "God ekonomisk hushållning" med en underrubrik "Bedömning av god ekonomisk hushållning".

Finansiella mål - prognostiserad måluppfyllelse

- Resultatmålet (minst 2% av skatter och generella statsbidrag över fyra år):
 - Prognos 2025: Resultat efter finansnetto uppgår till 0,4 mkr, eller 0,04%. Målet 2 procent motsvarar en resultatnivå om ca 22,5 mkr. Årets prognos ligger långt under tvåprocentsnivån. Målet uppnås för perioden (fyra år).
- Målet om att förändringen av skatter och generella statsbidrag ska vara bättre än förändringen av nettokostnader:
 - Prognos 2025: Nettokostnaderna ökar med 2,6% jämfört med 2024 medan skatter och generella statsbidrag ökar med ca 2,2% jämfört med 2024. Målet uppnås inte för året, intäkternas förändring är sämre än nettokostnadernas.
- Målet om förbättrad soliditet (inkl. pensionsåtaganden intjänade före 1998):
 - Prognos 2025: Soliditeten uppgår till 16,6 % vilket är en ökning jämfört med bokslutet 2024 och 15,3 %. Målet uppnås för året.
- I delårsrapporten prognostiseras att två av tre finansiella mål uppnås för året.

Verksamhetsmål - prognostiserad måluppfyllelse

Nedan redovisas prognostiserad måluppfyllelse för inriktningsmålen (verksamhetsmålen).

Inriktningsmål	Prognos
Växa hållbart tillsammans med näringsliv och civilsamhälle	Prognos att målet inte uppnås 2025.
Värna klimatet och vattnet	Prognos delvis uppnås 2025, med möjlighet till full måluppfyllelse beroende på bland annat matsvinn och åtgärdsprogram som hinner starta.
Stärka barns och ungdomars möjlighet till måluppfyllelse i skolan	Prognosen delvis uppnås 2025 delårsrapporten visar på vissa förbättringar (bland annat för skolresultat), men flera nyckelmått mäts först senare under året.
Ge äldre möjligheter till ett värdigt liv	Prognos uppnås 2025.
Vara en attraktiv arbetsgivare där verksamheten har rätt kompetens	Prognos delvis uppnås 2025.
Vara en trygg och säker kommun	Prognos delvis uppfylls 2025.
Verka för en god folkhälsa	Prognos att målet inte uppnås 2025.

I delårsrapporten prognostiseras att av de totalt sju (7) inriktningsmål/verksamhetsmål att fyra (4) delvis uppnås, ett (1) uppnås helt medan de andra två (2) målen inte bedöms uppnås.

I delåret noteras en viss förbättring inom målet för barn och unga, men en försämring inom målet om att växa hållbart. För flera mål saknas delar av mätunderlag (drygt 25 procent av måtten), vilket gör att helårsbedömningen är osäker i vissa delar.

God ekonomisk hushållning - sammanfattande bedömning

En sammanvägning av fullmäktiges finansiella och verksamhetsmässiga mål samt principer för god ekonomisk hushållning ger vid handen att prognostiserat resultat i delårsrapporten innebär att god ekonomisk hushållning inte uppnås för året.

Balanskravsresultatet

Iakttagelser

- Det finns ett särskilt avsnitt i förvaltningsberättelsen om balanskravsresultatet.
- Prognos för årets resultat efter finansiella poster är 0,4 mkr jämfört med budget 10,0 mkr, vilket ger en negativ avvikelse på -9,5 mkr. Avvikelsen förklaras främsta av en vikande finansiering (lägre skatter och generella statsbidrag).
- I delårsrapporten prognostiseras balanskravsresultatet per helår uppgå till -0,5 mnkr när realisationsvinster och -förluster korrekt justerats.
- I delårsrapporten framgår att förvaltningens bedömning är att en strikt ekonomistyrning under årets sista månader kan möjliggöra ett positivt balanskravsresultat. Varje nämnd med negativ avvikelse ska vidta åtgärder för att säkerställa ekonomisk balans.
- Kommunen har tidigare (2022) reserverat medel i en resultatutjämningsreserv (RUR) med 28,9 mnkr.

Samlad bedömning

Revisionsfråga 1: Är prognostiserat resultat i delårsrapporten förenligt med beslutade mål för god ekonomisk hushållning?

Finansiella mål:

Ja *

Verksamhetsmål:

Nej

Revisionsfråga 2: Är prognostiserat årsresultat förenligt med balanskravet?

Följsamhet till balanskravsresultatet: **Delvis ****

**) Två av tre mål uppfylls. **) Prognostiserat årsresultat indikerar ett mindre underskott och att balanskravsresultatet inte uppnås. Det framgår inte om tidigare avsatta medel i Resultatutjämningsreserven (RUR) ska nyttjas.*

Bedömning

Resultatet i delårsrapporten visar att ekonomi och verksamhet i lägre grad är förenligt med de av fullmäktige fastställda målen för god ekonomisk hushållning.

Rekommendationer

För att utveckla granskningsområdet lämnas följande rekommendationer:

- Att styrelsen vidtar åtgärder i syfte att stärka måloppfyllelse för de verksamhetsmässiga målen med betydelse för god ekonomisk hushållning.

2025-10-20

Carin Hultgren

Certifierad kommunal revisor

Uppdragsledare

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Heby kommun enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan från den 27 augusti 2025. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.

ÖHRLINGS PRICEWATERHOUSECOOPERS AB 556029-6740 Sverige

<i>Signerat med Svenskt BankID</i>	<i>2025-10-20 10:38:03 UTC</i>
Undertecknare	Datum
Namn returnerat från Svenskt BankID: Carin Hultgren	
Carin Hultgren	
Certifierad kommunal revisor	
	Leveranskanal: E-post